

РЕШЕНИЕ

№ 25990

гр. София, 26.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 12.06.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Владимир Николов

ЧЛЕНОВЕ: Елена Попова
Мария Стоева

при участието на секретаря Иванка Александрова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **5186** по описа за **2026** година докладвано от съдия Владимир Николов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1 от ЗИНС, вр. чл. 208 и сл. от АПК.

С Решение № 9786 / 12. 03. 2026 г. по адм. д. № 10932 / 2024 г. по описа на АССГ, 34 състав, е отхвърлен изцяло иска на С. Б. А. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за заплащане на обезщетение в размер на 20 000 лв. за периода от 06. 11.2013 г. до 27.09.2024 г., ведно със законната лихва от 08. 09. 2024 г. до окончателно изплащане на обезщетението, вследствие на противоправно бездействие на длъжностни лица на ГДИН, изразяващо се в неосигуряване на необходимото третиране срещу дървеници в Затвора [населено място].

Срещу така постановеното решение, е постъпила касационна жалба от пълномощник на ищеца, в която се моли решението да бъде отменено, като неправилно поради нарушение на материалния закон и съществено нарушение на съдопроизводствените правила, поради необсъждане на всички доказателства и пропуск при разпределение на доказателствената тежест. Излагат се доводи, че са налице елементите на фактическия състав на чл.284 от ЗИНС – бездействие от страна на специализираната администрация за осигуряване на нормални условия за пребиваване в ареста. Моли съда да отмени решението и вместо него, да постанови друго по същество, с което да уважи иска. Претендира адвокатско възнаграждение.

В съдебно заседание касационният жалбоподател, чрез писмено становище на процесуалния си представител, поддържа подадената касационна жалба по изложените в нея съображения.

Ответникът, чрез процесуалния си представител, счита касационната жалба за неоснователна.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на

касационната жалба.

Административен съд София – град, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, от надлежна страна, която има право и интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства, свързани с касационните основания.

Делото е образувано по искова молба подадена от С. Б. А. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди (физическо и психическо страдание, значителен дискомфорт, нахърняване на човешкото достойнство и притеснения, които чувствал постоянно) в размер на 20 000 лв. за периода от 06. 11.2013 г. до 27.09.2024 г., ведно със законната лихва от 08. 09. 2024 г. до окончателно изплащане на обезщетението, вследствие на противоправно бездействие на длъжностни лица на ГДИН, изразяващо се в неосигуряване на необходимото третиране срещу дървеници в Затвора [населено място].

С Решение № 9786 / 12. 03. 2026 г. по адм. д. № 10932 / 2024 г. по описа на АССГ, 34 състав, е отхвърлил изцяло иска.

Съдът е установил от фактическа страна, че С. Б. А., роден на 21. 09. 1993 г. в Алжирска народно-демократична република с ЛНЧ [ЕГН], е бил настанен в арест, находящ се в [населено място] на бул. „Д-р Г. М. Д.“ № 42 към сектор „Арести“ - С. при О. за времето от 07.11.2013 г. до 16.12.2013 г. за извършено престъпление по чл. 199 и чл. 198 от НК. През периода от 16.12.2013 г. до 27.09.2024 г. ищецът е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ в Централен Софийски затвор.

Прието е, че периодично на два месеца се извършва дератизация и дезинсекция на затворническите помещения, което се установявало от представените договор за обществена поръчка и протоколи за извършени услуги.

Разпитаните по делото двама свидетели са посочили, че през процесния период ищецът е имал ухапвания от дървеници, въпреки извършваните пръскания.

Съгласно чл. 284, ал. 1 и ал. 2 ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3 ЗИНЗС. В случаите по чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС съдът взема предвид кумулативното въздействие върху лицето на условията, в които се е изтърпявало наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, продължителността, както и други обстоятелства, които имат значение за правилното решаване на спора.

На основание чл. 19, ал. 1 ППЗИНЗС местата за лишаване от свобода следва да отговарят съответните санитарни изисквания, сред които са необходимостта от извършване на дейности по дезинсекция и дератизация.

В същото време, въпреки свидетелските показания, първоинстанционният съд на базата на представените от ответника писмени доказателства, за извършена дезинфекция в мястото за лишаване от свобода, е приел, за недоказани заявените в исковата молба твърдения за причинени неимуществени вреди.

Посочено е, че администрацията на затвора е изпълнила задълженията си по закон за извършване на дезинфекция и дезинсекция, като е създала организация за поддържане на ниско ниво на разпространение на вредители. Посочено е също така, че от представената медицинска справка не се установява ищецът да е посещавал медицинския център на затвора с оплаквания от ухапвания

от дървеници.

Изложени са мотиви, че в пенитенциарните заведения за изтърпяване на наказание се търпят ограничения, свързани както със самото място, така и с режима и правилата на вътрешния ред, което обаче не е основание за ангажиране на безвиновната отговорност на държавата. Престоят му не може в никакъв случай да бъде квалифициран като унизително и обидно отношение или нечовешко третиране, съответно не представлява нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, при което неприложима се явява и разпоредбата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, поради което е отхвърлен изцяло предявения иск.

С касационната жалба на С. Б. А. се иска отмяна на решението, поради съществено нарушение на съдопроизводствените правила, нарушение на материалния закон и необоснованост.

Твърди се, че не е отчетен изключително дългия период на увреждането, доказване на причинените вреди, като се сочи съдебна практика на АССГ, както и практика на ЕСПЧ.

Настоящата касационна инстанция намира, че първоинстанционния съд е отчетел всички доказателства представени по делото, поради което правилно е отхвърлен иска.

В тази връзка следва да се отбележи, че макар и да не е констатирано изрично от първостепенния съд, за част от исковия период, вземането е погасено по давност, като такова възражение е направено в писмения отговор на ответника.

В същото време са неоснователни доводите в касационната жалба, че съдът не се е произнесъл по всички представени доказателства.

Действително, съгласно чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното.

Видно е, че доказателствената тежест е определена от закона и доколкото настъпването на неимуществените вреди си презюмира, в тежест на ответника по иска е да докаже, че по отношение на ищеца не е налице нечовешко или унизително отношение по смисъла на чл. 3 от същия закон.

В конкретния случай от представените от ответника доказателствата е видно, че същият е изпълнил задълженията си, като периодически е извършвал дезинсекция на мястото за лишаване от свобода.

В същото време, правилно не са кредитирани свидетелските показания на свидетеля М., доколкото същият може да се счита за заинтересован, след като също води дела срещу ответника и то на същото основание.

Показанията на свидетеля Н., макар и непротиворечиви, не са достатъчни да обусловят отговорността на ответника, доколкото не съответстват на събраните по делото доказателства.

Както беше посочено, безспорно са извършвани третираня с препарати за унищожаване на вредители, а в същото време, за целия исков период, няма нито едно регистрирано оплакване от страна на ищеца, че е бил хапан от дървеници.

Видно от представената пред първоинстанционния съд справка от директора на Медицинския център в Затвора С., ищецът е посещавал епизодично центъра само във връзка с респираторни заболявания, като не е съобщавал за ухапвания от насекоми и алергични реакции свързани с тях, нито е искал противоалергични медикаменти.

След като по делото е доказано, че от страна на ответника са предприети действия за третиране срещу дървеници, а ищецът е имал достъп до медицински грижи, при липса на доказателства, от които да е видно, че е търсил медицинска помощ, както и за настъпили увреждания на здравословното му състояние вследствие ухапвания от дървеници в процесния период, то правилно исковата молба е отхвърлена като неоснователна и недоказана.

Предвид липсата на други твърдения, представляващи касационни основания за отмяна на

първоинстанционното решение и с оглед предмета на касационната проверка, настоящият състав счита, че решението следва да бъде оставено в сила, като законосъобразно и постановено при спазване на съдопроизводствените правила.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2, предл. I от АПК, Административен съд София - град -XVII касационен състав

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 9786 / 12. 03. 2026 г. по адм. д. № 10932 / 2024 г. по описа на АССГ - 34 състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.